

Spiritual health status in students of Shahid Beheshti University and Shahid Beheshti University of Medical Sciences

Sima Marzban¹, Akbar Babaei Heydarabadi^{2*}, Ebrahim Rahimi³, Marjan Vejdani⁴, Moslem Shokri⁵

1- Department of Public Health, School of Public Health, Center for the Study of Religion and Health, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

2- Department of Public Health, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran.

3- Department of Epidemiology, School of Public Health, Student's Research Committee, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

4- Iranian Research Center on Healthy Aging, Sabzevar University of Medical Sciences, Sabzevar, Iran.

5- Department of Occupational health, School of Public Health, Student's Research Committee, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Abstract

Background and Objectives: Spiritual health is one of the aspects of human health, in addition to physical, mental and social health and causes the integrated relationship among internal forces. The aim of this study is determination of the spiritual health status in Students of Shahid Beheshti University and Shahid Beheshti University.

Materials and Methods: This study was a cross-sectional and descriptive - analytic that conducted on 367 students in 2015. The sampling method was quota sampling. Data were collected using valid and reliable measure of spiritual health questionnaire with 48 questions, in the form of two components of cognitive-emotional (insight and orientation) and behavior; and three concept of relationship with God, with oneself and around. The data were analyzed with software SPSS21.

Results: From 367 participants in the study, 59.1 percent were tempfemale and 12.3 percent were married and 66.4 percent of them lived in Tehran. 47.2% of participants were studying for BS and the rest in graduate and PhD. The mean age (standard deviation)) was reported 22.64 (3.88). The mean (SD) of insight and spiritual orientation, behavior and spiritual health were 79.94 (15.34) 71.96 (14.28) and 76.62 (13.89), respectively.

Conclusion: The mean scores of students were relatively high in the field of vision and spiritual orientation, moral behavior and spiritual health. The average of spiritual health indicators and its performance was more in girls and married students than boys and unmarried. As well as there was a significant relationship between spiritual insight and orientation with behavior.

Keywords: Spiritual Health, Religious, Students

وضع السلامة المعنوية لطلاب جامعة الشهيد بهشتي وجامعة الشهيد بهشتي للعلوم الطبية

سيما مرزبان^١، أكبر بابائي حيدرآبادي^{٢*}، إبراهيم رحيمي^٣، مرجان وجداني^٤، مسلم شكري^٥

- ١- قسم الصحة العامة، كلية الصحة، مركز البحوث في الدين و الصحة، جامعة الشهيد بهشتي للعلوم الطبية، طهران، إيران.
- ٢- قسم الصحة العامة، كلية الصحة، جامعة جندي شاپور للعلوم الطبية في الأهواز، الأهواز، إيران.
- ٣- قسم الوبائيات، لجنة البحوث الطلابية، كلية الصحة، جامعة الشهيد بهشتي للعلوم الطبية، طهران، إيران.
- ٤- مركز البحوث لصحة المسنين، جامعة سبزوار للعلوم الطبية، سبزوار، إيران.
- ٥- قسم الصحة المخترفة، لجنة البحوث الطلابية، كلية الصحة، جامعة الشهيد بهشتي للعلوم الطبية، طهران، إيران.

الملخص

السابقة و الأهداف: إنّ السلامة المعنوية، تعتبر إحدى أبعاد الصحة الأربعة التي تقع على جانب الأبعاد الجثمانية والروحية والاجتماعية الثلاثة وتسبب العلاقات المتناغمة المتكاملة بين القوى الداخلية. إنّ هذا البحث يهدف إلى تحديد وضع السلامة المعنوية لطلاب جامعة الشهيد بهشتي وجامعة الشهيد بهشتي للعلوم الطبية.

الموادّ والأساليب: قد تمت هذه الدراسة في نوعها المستعرض كما تمت في النوع الوصفي والتحليلي، على ٣٦٧ طالبًا في عام ٢٠١٥م. وكانت طريقة اختيار العينات بالشكل المتعدّد المراحل (الخصيصي - السهل). تمّ جمع المعطيات بالاستفادة من الاستمارة الصحيحة والموثوقة ذات ٤٨ سؤالاً لقياس السلامة المعنوية، في شكل المكوّنين: المعرفي - العاطفي (الرؤية والاتجاه) والسلوكي، والمفاهيم الثلاثة الفرعية: الصلة بالله، والصلة بالذات والصلة بالبيئة المحيطة. وقد تمّ تحليل معطيات البحث بالاستفادة من البرمجية spss (الإصدار ٢١).

المكشوفات: ٥٩/١ بالمائة من ٣٦٧ مشاركًا في البحث كانوا من الإناث، و ١٢/٣ بالمائة من المشاركين كانوا متزوجين، و ٦٦/٤ بالمائة منهم كانوا عاشرين في طهران. كان ٤٧/٢ بالمائة منهم في مرحلة البكالوريوس والآخرون في الماجستير والدكتورا. والمعدّل السنّي (الانحراف المعياري) للأفراد كان ٢٢/٦٤ (٣/٨٨)، كما كان المعدّل (الانحراف المعياري) للرؤية والاتجاه المعنوي، والسلوك المعنوي والصحة المعنوية لهم، على التوالي: ٧٩/٩٤ (١٥/٣٤)، ٧١/٩٦ (١٤/٢٨) و ٧٦/٦٢ (١٣/٨٩).

النتيجة: كان معدّل درجات الطلاب مؤاتيًا نسبيًا في مجالات الرؤية والاتجاه المعنوي، والسلوك المعنوي والصحة المعنوية، لكن كان المعدّل في البنات والطلاب المتزوجين أكثر، بالنسبة للأبناء والطلاب الأعزبين. وكان بين الرؤية والاتجاه وبين السلوك، صلة ذات معنى.

الألفاظ الرئيسية: السلامة المعنوية، الديانة، الطلاب

وضعیت سلامت معنوی دانشجویان دانشگاه‌های شهید بهشتی و علوم پزشکی شهید بهشتی

سیما مرزبان^۱، اکبر بابائی حیدرآبادی^{۲*}، ابراهیم رحیمی^۳، مرجان وجدانی^۴، مسلم شکری^۵

- ۱- گروه بهداشت عمومی، دانشکده‌ی بهداشت، مرکز مطالعات دین و سلامت، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.
- ۲- گروه بهداشت عمومی، دانشکده‌ی بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، اهواز، ایران.
- ۳- گروه اپیدمیولوژی، کمیته‌ی تحقیقات دانشجویی، دانشکده‌ی بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.
- ۴- مرکز تحقیقات سلامت سالمندان، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، سبزوار، ایران.
- ۵- گروه بهداشت حرفه‌یی، کمیته‌ی تحقیقات دانشجویی، دانشکده‌ی بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.

چکیده

سابقه و اهداف: سلامت معنوی، یکی از بُعدهای چهارگانه‌ی سلامت محسوب می‌شود که در کنار سه بُعد جسمی، روانی و اجتماعی قرار گرفته و موجب ارتباط هماهنگ و یکپارچه بین نیروهای داخلی می‌شود. این پژوهش با هدف تعیین وضعیت سلامت معنوی دانشجویان دانشگاه‌های شهید بهشتی و علوم پزشکی شهید بهشتی اجرا شده است.

مواد و روش‌ها: این مطالعه از نوع مقطعی و به صورت توصیفی-تحلیلی، بر روی ۳۶۷ نفر از دانشجویان در سال ۱۳۹۴ انجام شده و روش انتخاب نمونه‌ها به صورت چند مرحله‌یی (سه‌میه‌یی-آسان) بوده است. داده‌ها با استفاده از پرسش‌نامه‌ی روا و پایای سنجش سلامت معنوی ۴۸ ستوانی، در قالب دو مؤلفه‌ی شناختی-عاطفی (بینش و گرایش) و رفتاری؛ و سه مفهوم فرعی ارتباط با خدا، ارتباط با خود و ارتباط با پیرامون گردآوری شد. داده‌های پژوهش نیز با استفاده از نرم‌افزار SPSS (نسخه‌ی ۲۱) تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: از ۳۶۷ فرد شرکت‌کننده در پژوهش، ۵۹/۱ درصد مؤنث بوده‌اند. ۱۲/۳ درصد از شرکت‌کنندگان متأهل بودند و ۶۶/۴ درصد از آنان در تهران سکونت داشتند. مقطع تحصیلی ۴۷/۲ درصد از شرکت‌کنندگان، کارشناسی بود و بقیه در مقطع تحصیلات تکمیلی و دکتری بودند. میانگین سنی (انحراف معیار) افراد نیز ۲۲/۶۴ (۳/۸۸) گزارش شد. میانگین (انحراف معیار) بینش و گرایش معنوی، رفتار معنوی و سلامت معنوی آنان نیز به ترتیب ۷۹/۹۴ (۱۵/۳۴)، ۷۱/۹۶ (۱۴/۲۸) و ۷۶/۶۲ (۱۳/۸۹) به دست آمد.

نتیجه‌گیری: میانگین نمره‌های دانشجویان در حیطه‌های بینش و گرایش معنوی، رفتار معنوی و سلامت معنوی، دارای وضعیتی به نسبت مطلوب بود، که این میانگین در دختران و دانشجویان متأهل به ترتیب نسبت به پسران و دانشجویان مجرد بیش‌تر بود. همچنین بین بینش و گرایش با رفتار، ارتباط معنی‌داری وجود داشت.

واژگان کلیدی: سلامت معنوی، دین‌داری، دانشجویان

مقدمه

است؛ پس در میان بندگان من درآی؛ و در بهشت من داخل شو» (۱).

دورماندن از باورهای مذهبی موجب بروز کشمکش‌های درونی و روانی، احساس پوچی و ناامیدی در برابر محرومیت‌ها، مشکل‌ها و فشارهای روحی و روانی می‌شود (۲ و ۳). دین‌داری

«يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ، إِرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً، فَادْخُلِي فِي عِبَادِي؛ وَادْخُلِي جَنَّاتٍ»، ای جان آرام یافته؛ به سوی پروردگار خویش بازگرد در حالی که تو از او خشنودی و او از تو خشنود